

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partit. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

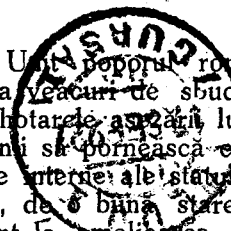
Rolul ce revine școalei și familiei la înlăptuirea educației copilului prin școala muncii

de I. DOBRE Inv. dir.

„Școala primară trebuie înainte de orice să trezească în copil gust de carte, plăcere mare pasionată, absorbitoare pentru știință și puteri cât mai multe și de mari pentru aplicarea științei în viața zilnică școlară și din afară școlară.”

Nisipeanu.

Unul din poporul românesc într'un mare stat național după atâtea veacuri de sbucium dela plămădirea lui și odată asigurate hotarele apăsării lui, se cuvine cu drept, ca conducătorii națiunii să pornească cât mai repede la înlăptuirea marilor reforme interne ale statului, asigurând națiunea de o bună gospodărie, de o bună stare materială și morală. Să tindă cu un cuvânt la ameliorarea stărei poporului. Drept aceia statul va pune între alte multe probleme, pe acelea cari tind la ridicarea poporului din întunerecul minții lor, la lumină dădătoare de viață nouă, izvorul nesecat al bunurilor reale ale acestei lumi. Să se înceapă organizarea mai temeinică a școalei noi a poporului românesc, a mărețului templu, la care este chemat cu un mare elan de însuflețire întreaga suflare românească. Să căutăm izvorul acelui curent, care să ne vînduce de toate căderile survenite din jugul turcesc, din părăgînirea în care ne scufundaseră fanarioții, din buimăceala în care ne-a închis slavul și din mândria nejustificată cu care ne-a cuprins mongolul, prin o nouă rînduire a vieții școlare.

Noi cari suntem chemați să facem școala vie a națiunii trebuie însă să constatăm și să răspundem din convingere, că nu școala de ieri sau de altăieri, care nici de cum nu a fost a noastră, nici cea de azi, care este îngrădită cu material străin de sufletul și inima noastră, care s-a plămădit din alte eforturi în alte împrejurări de popoare cu o caracteristică deosebită de a Românului este cea adevărată, ci școala cu educație întemeiată pe fondul propriu al sufletului românesc.

Cu un cuvânt școala noastră de azi să nu caute a înghiți tot ce-a rumegat națiuni de secole, căci se inecă. Experimentele trecutului și a prezentului, par a ne dovedi celea afirmate întocmai.

Nu înțeleg aflarea căilor de îndreptare a omenirii prin studii îndelungate, eșite din inteligența și munca atâtor bărbați de jertfă, ci organizarea, administrarea și programa școlii noastre. Acum când lumea prăznuște centenarul marelui dascăl al lumii „Pestalozzi”, trebuie să ne reamintim de fericitul eveniment al poporului elvețian de-a fi avut pe pedagogul național întemeietorul școlii naționale, la ale cărui izvoare se adapă azi școala universului. Un dascăl din a cărui muncă a fășnit acea cutezătoare inspirație, că școala să o pună în armonie cu viața poporului său, ridicându-l la o viață omenească.

Această lucrare a sa s'o dezvoltă pe la sfârșitul veacului al 18-lea, când poporul elvețian era într'o tristă stare materială și morală. Această mizerie a poporului era din lipsa de cultură intelectuală, morală și religioasă, cu aplicațiuni la viață. Unicul scop al școlii pe aceia vreme era cunoașterea pe de rost a catehismului, oarecare pricepere la scris și citit și uneori la socotit. Tendința de-a desvolta judecata și a influența asupra caracterului, dacă ar fi avut-o vr-un învățător, era considerat ca eretic. Motivul era că clasa de sus, având în mână averea și puterea, profita de nepriceperea poporului de lipsa de educație a lui și îl neglija cu bună credință, ca să nu îi periclitize realizarea și pe mai departe a tendințelor ei egoiste. Dar a urmat reformele statului. Deosebirile de clasă se șterg. Omul devine liber.

Momentul îl prinde școala cu un dascăl pătruns de iubire pentru popor și de milă față de mizerabila stare în care se afla. A reflectat la mijloacele de îndreptare și din momentele din care a întrevăzut mijloacele, a început a le pune în aplicare.

Familia și școala își dau mâna, se înfrățesc și fericirea națiunii devine o realitate. Ca școala neamului nostru se devie și ea de folos real pentru el, trebuie să o punem în conformitate cu epoca de dezvoltare a lui. Gândindu-mă la acest fapt mi s-a evocat în minte evenimentele de mai sus, făcându-mă să cred, că starea poporului nostru care și-a trăit viața sbuciumată a po-

porului elvețian nu de mult, este astăzi asemănătoare acelor vremi. Scăpat de robia economică prin reforma agrară, azi se crede că Românul e fericit.

Cu toate așezările de azi împreunate cu cântece de bucurie, cu hore de joc, cu ridicarea monumentelor mărețe, pentru eternizarea acestor momente și cu toate bancheturile și toasturile lor, Românul la vatra focului și azi mai suspină și lacrămează. Ce folos de toate drepturile câștigate, de toate bunătățile acestei epoci, dacă el nu le știe întrebuința și aprecia, fiind lipsit de școala realității, de școala vieții.

Românul trebuie pus în curent cu toate aceste reforme, să fie făcut capabil de-a le cuprinde și a le aplica, spre folosul lui individual și social. Dacă azi poporul buimăcește în alegerea căilor ce duc spre bine, cauza este, lipsa școlii. Școala deci trebuie socotită universitatea poporului, de unde să iasă harnici economi, destoinți muncitori și pricepuți gospodari. Dar precum universitățile adevărate ca se deie buni medici, trebuie să aibă terenuri de aplicare în practică a cunoștințelor lor, ca laboratoare de disecție, spitale etc. tot așa și școala primară de azi trebuie să fie cum ne spune dl profesor Mehedinți „Nu închisoarea copiilor, ci casa cea mai mare a satului, unde să se poată vedea în chipul cel mai luminos, satul de mâine.”

Cu un cuvânt școala trebuie pe lângă predarea cunoștințelor teoretice să dea ocazie elevului a și-le pune unde se poate și în aplicare. Cu un cuvânt să crească așa fel tineretul, ca înțelegând pe deplin responsabilitatea individuală și socială, să întărească neamul. Școala primară trebuie să aibă laboratoarele ei, unde copilul să fie pus a-și întrebuința mâinile, să-și arate forța, unde să-l coborim în lumea faptelor concrete. Să-i dezvoltăm puterea de muncă, care este izvorul puterii unui popor. Faptul acesta a dat naștere la o școală nouă, numită școala activă sau școala muncii, căci numai cunoștințele trecute mai întâi prin simțurile copiilor pot pătrunde în sufletul lor, când cu greu se mai șterg.

Pentru noi Români această școală are o deosebită însemnătate. Românul rob și nu stăpân al pământului de a'âtea secole, în toate laturile pământului locuit de el, pus la muncă animalică, ne nutrit, cu casa întotdeauna lipsită de rodurile muncii sale, a blăstămat munca. S'a ferit de ea ca de o mare nenorocire pentru el din pricina nedreptăților depe vremuri. Urmările acestei munci blăstămate le vedem azi în toată goliciunea, în gospodăria noastră. Chiar și statul este împiedecat în legiurile sale bune pentru popor. Sugrumătorii poporului de eri, ca să-și scape pământurile de sub reforma agrară, pe lângă alte motive, evocă și împrejurarea, că Românul e lipsit de puterea și priceperea muncii și

astfel nu e în stare să facă ca pământul să-și dea pe deplin tributul său. Și poatecă întru câtva .au și dreptate.

Școala de azi are deci și datoria de-a redeștepta în Român foloasele muncii. Cum va putea școala ademeni pe copil spre căile muncii? Aceasta prin exemplul educatorului care prin dragostea lui de muncă fie fizică sau intelectuală, v'a putea să-i ademenească pe cărarea fericită a activismului, lăsând pe cea a perceptelor morale. Dar nici cu școala activă să nu mergem prea departe. Să nu exagerăm. Școala activă spre deosebire de școala de meserii, care țintește să facă din copil un meșteșugar este altceva. Ea pune în mișcare toate puterile trupului și a sufletului, sporindu-le totdeauna. Deci a preface școala în atelier, este exagerare.

(Va urma.)

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 2516—1927.

Către toate direcțiunile școalelor primare și grădini de copii din județ.

Dupăcum apare din *Comunicatul No. 2 al On. Minister al Instrucțiunii*, pe care îl publicăm într-alt loc al revistei, deschiderea cursurilor școalelor primare se va face numai la 1 Oct., iar deschiderea grădinilor de copii mici se va amâna pe ziua de 15 Octomvrie a. c.

Inscrierile în școli și grădinile de copii mici au să se facă însă în răstimpul prescris de lege, adica dela 1—10 Sept. a. c. Potrivit art. 28 din regulament „inscrierile se fac de directori, ajutați pe rând de învățatori și învățătoare, după modalitatea ce se va stabili între ei, prin proces verbal încheiat în ziua de 1 Septemvrie. *Absentarea în ziua fixată pentru înscrieri atrage refînerea din salar.*” Am citat anume acest pasaj din articolul sus amintit pentruca să prevenim plângerile și nemulțumirile din anul trecut iscate din neîmplinirea punctuoasă a acestor dispozițiuni de către unii domni învățatori.

Dacă părinții nu-și vor fi înscris de bună voe copiii în școală până la 10 Septemvrie, atunci directorii școlilor vor scrie din oficiu pe cei neprezenți (art. 35), iar părinții renitenți vor fi amendați de Ministerul Instrucțiunii (art. 37).

Până la 15 Septemvrie inclusiv, directorii școalelor vor forma *catalogul definitiv al școalei*, care va servi anul întreg școlar (art. 39).

Așteptăm ca aceste dispozițiuni să se execute întocmai; față de cei neglijenți ne vom vedea siliți ca să luăm măsurile cuvenite. În legătură cu aceste domnii directori sunt invitați ca să se îngrijească de curățirea sălilor de clasă, dacă aceasta nu s-ar fi făcut până acuma. Asemenea se vor îngriji ca școlilor lor să-și aibe registrele necesare; să stabilească cu învățătorii manualele cari se vor folosi în noul an școlar, făcând dacă pot depe acuma comanda lor.

Cu un cuvânt domnii directori școlari vor termina toate lucrările de lipsă de așa ca la 1 Octomvrie să se poată începe fără nici-o stânjenire cursurile școlare. Voiu controla personal dacă toate dispozițiunile aceste au fost executate întocmai.

No. 2497—1927.

În cele următoare Vă facem cunoscut Comunicatul No. 2 al On. Minister al Instrucțiunii cu dispozițiunile luate în vederea epidemiei de polio-myelită infantilă:

„Ministerul Instrucțiunii a luat următoarele noi dispozițiuni în legătură cu epidemia de polio-myelită infantilă:

„1. Școlile de copil mici (grădinele de copii) din întreaga țară nu se vor deschide înainte de 15 Octombrie, afară de cele din județele Vlașca, Dâmbovița, Buzău, Ilfov și com. București, care se amână la 1 Nov.“

„2. Deschiderea cursurilor școlilor primare din întreaga țară, care trebuia să aibă loc la 15 Septembrie, se amână la 1 Octomvrie.“

„3. Începerea cursurilor școlilor secundare și toate lucrările în legătură cu începutul anului școlar pentru școlile secundare de toate categoriile se vor face în mod normal conform cu dispozițiunile comunicate școlilor la timp.“

No. 2498—1927.

Vă trimitem spre știre și strictă executare copia ordinului No. 12322—1027 al On. Inspectorat școlar regional:

„Intemeiați pe ordinul Onor. Minister No. 89597—1927 Vă facem cunoscut că pentru ca Serviciul Sanitar să poată interveni la timp în măsurile ce trebuiesc luate când se ivesc cazuri de boli contagioase în comune, sunteți rugați a pune în vedere învățătorilor din Regiunea DV, ca să se conforme legei sanitare și să anunțe când au ocazie, Serviciului Sanitar respectiv, de orice caz de boală s-ar ivi în comuna lor.“

No. 2515—1927.

Comunicăm spre știre ordinul Inspectoratului No. 13873/1927: „Referitor la ordinul Onor. Minister Nr. 72819—1927, prin care se interzice în școlile primare și normale înscrierea copii-

lor ai căror părinți sunt de confesiunea baptistă, avem onoare a Vă face cunoscut că Onor. minister cu ordinul No. 111479—1927 a dispus ca în toate școlaele statului ds orice grad deci și în școlaele primare și normale nu se va face nici o restricție și nici o dificultate în ceea ce privește religia copiilor. Legea asupra învățământului primar din 1924 nu cuprinde nici o dispoziție care să facă o asemenea restricție."

Revizor școlar :
Marian Sasu.

ȘTIRI.

— *Statele de plată de pe luna Septembrie împreună cu Statele suplimentare de sporul de pe lunile Maiu—August au fost trimise în zilele aceste la Inspectorat pentru odonantare.*

— Domnul Iosif Marian, directorul școlaei primare de stat din Aiud, și-a pierdut în ziua de 4 l. c. pe scumpa sa fică *Ana Maria Marian* — absolventă de Liceu, membră a „S. Congregațiunii a Surorilor Assumptioniste”. Transmitem indureratei familii sincerile noastre condoleanțe, iar repausata aibă parte cu dreptii.

„Cooperativa Invățătorilor din județul Alba” AIUD.

Librărie, Papetărire și Manufactură.

Domnule Director Invățător !

Având în vedere începerca anului școlar cu onoare Vă atragem atențiunea asupra secției noastre de librărie, care este cea mai bine asortată cu toate manualele de învățământ și rechizitele de școală, — birou și imprimate școlare.

Cumpărând direct dela editurile și fabricele cele mai însemnate, cantități foarte mari de tot soiul de caete, rechizite școlare și de birou, ne aflăm în plăcuta situație de a Vă vinde calități mult superioare, cu prețuri mai estine ca ori unde.

Nu cumpărați deci de ori unde calități inferioare cu prețuri mari !

Cereți dela noi cu toată încrederea orice articol apărținător

secției de librărire și pelângă, că veți fi servit prompt *spriginți și comerțul Român și Instituția care este și a D'Voastră.*

Orice marfă ce nu Vă corespunde o primim înapoi!

La cărți și rechizite școlare cumpărate contra plată sau ramburs, Vă acordăm 10%^a reducere!

Vă atragem atențiunea în special asupra caetelor noastre, cari au o execuție foarte frumoasă ca exterior, cu copertă grosă și cu foi din hârtie velină, în toate felurile începând cu 6, 8, 10, etc. în toate liniaturile; dictando, caligrafie, aritmetică și albe, cu prețurile începând de la Lei 1, 2, 3 etc.

Iată tabloul manualelor aflătoare în depozitul nostru;

1. Abecedare.

Dr. Stroia — D. Lăpădat — Crișan, prelucrat după noua programă de J. Crișan sub-dir M. Sasu, T. Roșu, I. Pavel revizori școlari	Lei 24
Stan-Ciorănescu	" 25
Dulfu-Cristescu	" 20
Chelaru-Ghiață	" 21

2. Cărți de cetire.

P. Petrescu—Dan—Dumitrașcu— pentru clasa	II primară	Lei 37
" " " " " "	III " "	48
Sadoveanu—Dan—Petrescu—Stan	IV " "	60
" " " " " "	II " "	33
" " " " " "	III " "	42
" " " " " "	IV " "	72
" " " " " "	V " "	65
" " " " " "	VI " "	68
Dulfu—Chelaru	VII " "	58
" " " " " "	II " "	38
" " " " " "	III " "	41
" " " " " "	IV " "	59

3. Gramatici.

P. Petrescu—Dan—Dumitrașcu—pentru clasa	III primară	Lei 14
" " " " " "	IV " "	15
Gârboviceau—Chelaru	III " "	18
" " " " " "	IV " "	18
Pătrașcu—P. Petrescu	III—VII " "	—

4. Aritmetici

Constantinescu—P. Petrescu—pentru cl. I primară . . .	Lei 20
" " " " II " . . .	" 20
" " " " III " . . .	" 14
" " " " IV " . . .	" 14
" " " " V " . . .	" 15
Biciulescu " " " VI " . . .	" 11.50
" " " " I " . . .	" 15
" " " " II " . . .	" 16
Dulfu—Georgescu " " " I—VII " . . .	" —

5. Geografii

M. Sasu: Geografia județului Alba p. cl. II primară în conformitate cu noua programă analitică și noua împărțire administrativă	Lei 20
P. Petrescu—Dan—Dumitrașcu—pentru cl III primară . . .	" 44
" " " " " IV " . . .	" 45
Dulfu—Cristescu	" III " . . . 23
" " " " " IV " . . .	" 25
Costescu—Stoinescu	" V " . . . 50
" " " " " VI " . . .	" 40

6. Științe-Naturale.

Bratu—Petrescu—Stan—pentru cl V primară	Lei 33
" " " " " VI "	" 21

7. Caete de caligrafie.

P. Petrescu—Dan—Dumitrașcu—pentru cl I—IV à . . .	8 Lei
Biciulescu— " " " I—IV à . . .	9 Lei

8. Caete de desen.

P. Petrescu—Dan—Dumitrașcu—pentru cl II—IV à . . .	10 Lei
--	--------

Școlile din plasa Sebeș se pot aproviziona cu toate cele de mai sus dela depozitul nostru din Sebeș.

Rugându-Vă pentru spriginul prin Onoratele DVoastre comande, Vă asigurăm, că le vom efectua spre deplină mulțumire.

Vă salutăm cu toată stima.

*Cooperativa Invățătorilor
AIUD.*